

Skifte av status og eierskap – noen erfaringer fra et institutt under omstilling (I)

Olav Eikeland / AFI / 18.november, 2003

- **Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)**
  - Ble omgjort fra forvaltningsorgan til aksjeselskap 1.juli 2002 etter diskusjon siden 1998 om fristilling.
  - Styre, ledelse og departement (KRD / AAD) var opprinnelig innstilt på å gjøre AFI til stiftelse, men dette ble omgjort etter regjeringsskiftet høsten 2001.
  - Samtidig med omgjøring til AS ble AFI såkalt ESA-notifisert som nyopprettet selskap

Skifte av status og eierskap – noen erfaringer fra et institutt under omstilling (II)

- AAD eier 100% av aksjene i AFI AS i overgangsperioden ut 2003
- Nytt styre oppnevnt med hovedoppdrag å finne nye eiere innen utgangen av 2003
- Prosess mot nytt eierskap i hele 2003. Forhandlinger med 5 høyskoler som nye eiere er for tiden i slutfasen

Skifte av status og eierskap – noen erfaringer fra et institutt under omstilling (III)

- Med overgang til AS og ESA-notifisering fulgte:
  - Lavere basisbevilgning
  - Nytt budsjett- og regnskapssystem
  - Overgang fra tjenestemannslov til AML
  - Styre med økonomisk ansvar
  - Strengere krav til å skille basisbevilgning fra konkurranseutsatte, "kommersielle" oppdrag. Kontroll med "kryss-subsidiering".
  - Strengere oppfølging og kontroll fra revisor

Skifte av status og eierskap – noen erfaringer fra et institutt under omstilling (IV)

- ESA har godkjent AFI AS under nye betingelser:
  - ESAs problemer med å forstå poenget med å være et ikke-kommersielt, statsstøttet aksjeselskap
  - ESA påla endring i vedtektene (§4) om at selskapet skal ha normal avkastning på aktiviteter som konkurrerer i et kommersielt marked.

Skifte av status og eierskap – noen erfaringer fra et institutt under omstilling (V)

- Hva betyr "konkurransetsatt", hva er "kommersielt" og hvordan sikres "like konkurransevilkår" i forsknings- / undervisnings- / konsulentmarkedet?
- Når: U&H, instituttsektor og konsulentfirmaer konkurrerer både om NFR-støtte, oppdragsforskning og konsulentoppdrag
- Når: U&H, instituttsektor og konsulentfirmaer har forskjellige grad av statsstøtte og forskjellige typer forpliktelser overfor samfunnet.
- Nettopp utsendte nye retningslinjer for finansiering av forskningsinstitutter med strengere krav til regnskapsføring og kontroll av ressursbruk (§6.1.5) (sporbarhet av basisbevilgning i regnskap).

Skifte av status og eierskap – noen erfaringer fra et institutt under omstilling (VI)

- Hva gjør det med forskere og forskningen at forsknings- og utdanningsinstitusjonene i stadig større grad må tjene penger (ta kommersielle hensyn) og at stadig fler må bruke stadig mer tid på å skrive søknader / tilbud som ikke får støtte?
- AFI som både randsonelinstituttt og fullverdig instituttsektor-medlem? Motsetninger?

Ikke med:

- Ventelønn og fortrinnsrett i 3 år
- "Oppstartsmilder som overgangsstønad"
- Ventelønn og fortrinnsrett i 3 år
- Fortsatt medlem av Statens Pensjonskasse